

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k novele zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností, ve znění pozdějších předpisů
Č. J.	75/2024
DATUM ZPRACOVÁNÍ	09. července 2024
KONTAKTNÍ OSOBA	Ing. Dagmar Endrlová
TELEFON	+420 603 568 070
E-MAIL	dendrlova@spcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. K materiálu obecně

Navržená novela se opravdu soustředí pouze na implementaci nařízení o bateriích. Neřeší však potřebné změny a zlepšení compliance v oblasti provozování kontinuálních systémů. Nad rámec implementace pro baterie je pro ostatní kategorie výrobků s ukončenou životností v některých oblastech povinností navrhována přísnější regulace místo efektivních řešení. Vzhledem k budoucímu rozšíření EPR v budoucnu (např. textil) by měl být již nyní navrhován legislativní rámec podporující plnění stanovených cílů. EPR je rozvíjející se oblastí a řešení problematik včetně budoucího nastavení by mělo být předmětem diskuze v rámci stálé pracovní skupiny, ve které by byl Svaz aktivním členem.

Tato připomínka je zásadní.

2. K materiálu obecně

Navržená novela uvádí, že MŽP může stanovit vyhláškou způsob, jakým mají být náklady na zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění odpadního elektrozařízení uváděny odděleně od ceny výrobku. Legislativní úprava způsobu odděleného uvádění může mít dopad na všechny subjekty v distribučním řetězci, proto Svaz průmyslu chce být aktivním členem při tvorbě této vyhlášky. Budeme rádi za harmonogram prací novelizace vyhlášky, případně za sdílení pracovní verze této zmiňované vyhlášky.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

3. K § 9, odst. 2

Požadujeme z navrhovaného ustanovení vypustit baterie s obsahem olova. Pro úplnost dodáváme, že baterie používané v rámci solárních elektráren, na které dle důvodové zprávy Ministerstvo cílí primárně, jsou bateriemi lithiovými a žádné olovo neobsahují.

Návrh nového znění:

(2) Výrobce přenosných baterií, baterií lehkých dopravních prostředků nebo průmyslových baterií plní povinnosti podle odstavce 1 povinně v kolektivním systému. **Tato povinnost se nevztahuje na výrobce nabíjitelných olověných baterií.**

Odůvodnění:

Při stanovení této povinnosti Ministerstvo vychází z čl. 57 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1542 ze dne 12. července 2023 o bateriích a odpadních bateriích (dále jen „Nařízení“), které zakotvení této povinnosti umožňuje, nikoli požaduje. Odst. 1 výše uvedeného článku dále stanoví, že povinná účast v kolektivním systému musí být odůvodněna na základě zvláštních charakteristik dané kategorie baterií uváděných na trh a souvisejících charakteristik nakládání s odpady.

Ministerstvo odůvodňuje tuto potřebu tím, že k 31. 12. 2023 bylo v ČR nainstalováno a uvedeno do provozu cca 180.000 solárních elektráren vč. baterií, přičemž u velké části těchto baterií není dohledatelné, kdo je uvedl na trh a kdo by se měl postarat o jejich zpětný odběr.

Uvedené odůvodnění se týká toliko jednoho segmentu kategorie průmyslových baterií. V případě olověných průmyslových baterií však Ministerstvo nezohledňuje skutečnost, že v České Republice již dlouhá léta existuje efektivní fungující individuální systém, který i v komoditě průmyslových olověných baterií (staniční baterie, trakční baterie a UPS baterie nad 5 kg) již dnes zajišťuje plnění všech stávajících cílů i cílů výhledových, stanovených Nařízením (recyklační účinnost 75% a materiálové využití olova 90% do roku 2025/recyklační účinnost 80% a materiálové využití olova 95% do roku 2030).

Nadto je nutno poznamenat, že ani v případě odůvodnění týkající se baterií ze solárních elektráren nová legislativa nepovede k vyřešení stávající zátěže (tzn. již instalovaných zařízení), jejichž výrobce nebude možné určit. Stran obav z tzv. „freeridingu“ je nutné připomenout, že právě z těchto důvodů je v rámci Nařízení v čl. 3 odst. 47 Nařízení stanovena velice široká definice pojmu výrobce, na který následně dopadají povinnosti vyplývající z tzv. rozšířené odpovědnosti výrobců.

Tato připomínka je zásadní.

4. K § 12, odst. 1 – zajištění zpětného odběru

Požadujeme upravit následovně.

Návrh nového znění:

(1) „... V případě, že je zpětný odběr zajišťován ve spolupráci s provozovatelem místa zpětného odběru, musí mezi touto osobou a výrobcem být uzavřena písemná smlouva o zřízení **veřejného** místa zpětného odběru a s ostatními provozovateli míst zpětného odběru může být smlouva uzavřena jinou formou.“

Odůvodnění:

Tato úprava vyplývá z praxe, která odpovídá výkladovému stanovisku ministerstva. Požadavek na písemnou smlouvu se všemi místy zpětného odběru je nerealizovatelný. Pro veřejná místa zpětného odběru však tento požadavek dává smysl.

Tato připomínka je zásadní.

5. K § 13 odst. 3, písm. e) (novelizační bod 20)

Požadujeme za novelizační bod č. 20 vložit nový novelizační bod, kterým bude v Hlavě III ZVUŽ zřízen seznam provozovatelů solárních elektráren, jejichž součástí jsou solární panely uvedené na trh do 1. ledna 2013, po vzoru seznamu výrobců (§ 20 a násl. ZVUŽ).

Odůvodnění:

V současnosti nelze provozovatele solárních elektráren dohledat a ani ověřit, zda a jakým způsobem plní povinnosti dle ZVUŽ. Pro kolektivní systémy jsou tyto informace důležité zejména kvůli přechodům provozovatelů solárních elektráren mezi kolektivními systémy, kdy např. v případě zániku oprávnění původního provozovatele kolektivního systému, jehož prostřednictvím provozovatel solární elektrárny plnil povinnosti, má v souladu s § 56 odst. 1 ZVUŽ dojít k převedení finančních prostředků na nový kolektivní systém. Nový kolektivní systém v současnosti nemá jak ověřit, zda, a případně jakým způsobem konkrétní provozovatel solární elektrárny plní své povinnosti dle ZVUŽ. Se zavedením seznamu provozovatelů solárních elektráren dále souvisí i vyšší vymahatelnost povinností stanovených ZVUŽ.

Seznam provozovatelů solárních elektráren by měl být po vzoru Seznamu výrobců přístupný na internetových stránkách MŽP.

Tato připomínka je zásadní.

6. K § 17 odst. 2, písm. a)

Požadujeme na konci písmene a) vložit slova „určeným výrobcem“.

Návrh nového znění:

a) předat zpětně odebraný výrobek s ukončenou životností pouze zpracovateli určenému výrobcem, a to přímo nebo prostřednictvím dopravce **určeným výrobcem**,

Odůvodnění:

Navrhujeme uvést ustanovení § 17 odst. 2 písm. a) do souladu s ustanovením § 14 odst. 4, když pro zajištění kvality zpětného odběru v rámci rozšířené odpovědnosti výrobce, nezbytné, aby byl výrobcem určen nejen provozovatel místa zpětného odběru, ale též dopravce.

Tato připomínka je zásadní.

7. K § 32 odst. 1

Požadujeme doplnit následovně.

Návrh nového znění:

(1) Peněžní prostředky tvořící kauci mohou být použity pouze se souhlasem ministerstva k zajištění financování zpětného odběru, zpracování a využití nebo odstranění výrobků s ukončenou životností, které výrobce uvedl na trh, **včetně úhrady nákladů na splnění povinností zpětného převzetí odpadu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího přepravu odpadů³⁶⁾ a nahrazení plnění výstavci finanční záruky poskytnuté k zajištění těchto povinností.** Peněžní prostředky tvořící kauci nejsou součástí majetkové

podstaty výrobce podle zákona upravujícího úpadek a způsoby jeho řešení a nelze je postihnout výkonem rozhodnutí a exekucí.

Odůvodnění:

Na území České republiky („ČR“) aktuálně není dostatek kapacit v zařízeních pro využití odpadu a velké množství výrobků s ukončenou životností je nutné za účelem jejich využití vyvážet mimo ČR, zejména do zařízení v sousedních zemích. Uvedený problém je významný zejména pro oblast zajištění využití odpadních baterií, u nichž je v podstatě nutností vyvážet odpadní baterie za účelem využití do zahraničí, jelikož na území ČR nelze využití zajistit u řady chemických typů odpadních baterií. Obdobný problém ale existuje i u některých druhů nebo součástí jiných výrobků s ukončenou životností (např. CRT obrazovky) a v případě výpadku některé zpracovatelské kapacity (např. kvůli požáru) může postihnout kterýkoliv druh výrobku s ukončenou životností. Uvedené ohrožuje plnění základních povinností kolektivních systémů.

Navržená úprava umožňuje použít finanční prostředky představující kauci dle § 32 jako určitou jistotu pro banky poskytující finanční záruky v případě vývozu výrobků s ukončenou životností do zahraničí za účelem jejich využití, respektive, aby byla odstraněna veškerá pochybnost, zda je tento způsob použití rezervy souladný se zákonem. V rámci navrženého ustanovení nemůže mít banka pochybnost o tom, že finanční prostředky tvořící kauci lze využít i v případě jejího plnění dle poskytnuté finanční záruky, a proto bude možné ze strany banky poskytnout finanční záruku pouze na základě prokázání držení stanovené kauce výrobcem.

Tato připomínka je zásadní.

8. K § 32 odst. 4 – žádost výrobce o souhlas k čerpání peněžních prostředků ze zvláštního vázaného účtu

Navrhujeme do odst. 4 vložit nové písmeno l), které zní:

„l) doklad prokazující plnění povinností výrobce podle § 13.“

Odůvodnění:

Navržené ustanovení přispívá k sjednocení kontrolních mechanismů v rámci individuálního a kolektivního plnění.

Tato připomínka je zásadní.

9. K § 41 odst. 5

Požadujeme upravit v následujícím znění.

Návrh nového znění:

(5) Provozovatel kolektivního systému nesmí jakkoliv zajišťovat dluhy jiných osob a dále nesmí poskytovat z vybraných příspěvků dar, **s výjimkou bezúplatného plnění ve formě reklamních a propagačních předmětů v hodnotě nižší než 500 Kč bez DPH, které se pro účely zákona upravujícího daň z příjmů nepovažuje za dar,** zápůjčku, úvěr či jimi zajistit svůj dluh. Právní jednání, které je s tím v rozporu, nemá právní účinky.

Odůvodnění:

Současná právní úprava nereflexuje společenské, osvětové a propagační potřeby provozovatelů kolektivních systémů. Kolektivním systémům by mělo být umožněno poskytovat bezúplatná plnění, jejichž účelem je osvěta (např. společenské hry pro děti s tématem třídění odpadu) nebo dary bagatelní hodnoty pro partnery jako poděkování za spolupráci (např. drobné vánoční pozornosti). Pro tyto účely navrhuje nastavit horní hranici hodnoty plnění, jež má být kolektivnímu systému povoleno poskytovat, do výše stanovené pro daňové uznatelné náklady dle zákona upravujícího daně z příjmů, tzn. v souladu s § 25 odst. 1 písm. t) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Aktuálně tato částka činí 500 Kč bez DPH.

Z pohledu financování nakládání s výrobky s ukončenou životností se jedná o sporadické bagatelní výdaje, které neovlivní financování nakládání s výrobky s ukončenou životností, a naopak mohou vést k většímu zapojení občanů a obchodních partnerů do systémů zpětného odběru a dosažení co nejvyšší úrovně zpětného odběru.

Tato připomínka je zásadní.

10. K § 46 odst. 3

V odstavci 3 navrhujeme slovo „c)“ nahradit slovem „d)“.

Návrh nového znění:

(3) Peněžní prostředky získané z příspěvků výrobců podle odstavce 1 a výnosy z nich smí provozovatel kolektivního systému použít výhradně k financování zajišťování činností podle § 40 odst. 1 písm. a) až ~~č)~~**d)** a na tvorbu rezervy podle § 48.

Odůvodnění:

Z důvodu zvýšení právní jistoty navrhujeme odstranit nesrovnalost v tom, k jakému účelu lze použít prostředky získané z příspěvků výrobců. Je nepochybné, že správa vlastního majetku, který slouží k plnění povinností provozovatele kolektivního systému, je účelným vynaložením předmětných prostředků.

Tato připomínka je zásadní.

11. K § 47 odst. 2

Požadujeme na konec odstavce 2 vložit větu v následujícím znění: „Součástí žádosti o vrácení příspěvků musí být podklady prokazující splnění požadavků dle odstavce 1.“

Návrh nového znění:

(2) Požádat o vrácení příspěvku lze nejpozději do konce února kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, v němž byl příspěvek uhrazen, jinak právo na vrácení příspěvku zaniká. **Součástí žádosti o vrácení příspěvků musí být podklady prokazující splnění požadavků dle odstavce 1.**

Odůvodnění:

Požadujeme stanovit, že žádost o vrácení příspěvků na zajištění nakládání s výrobky s ukončenou životností musí být podána společně s veškerými podklady prokazujícími splnění požadavků dle odst. 1.

Současná praxe je taková, že podklady jsou neúplné, výrobci podklady dokládají až dodatečně, případně žádost několikrát doplňují. Tento postup způsobuje zvýšené administrativní i finanční náklady na straně kolektivního systému. Zároveň dochází k tomu, že se v důsledku nedoložení všech podkladů odkládá možnost provedení auditu požadavku na refundaci, což snižuje efektivitu tohoto auditu. Je proto žádoucí, aby byla žádost při podání již kompletní, jako je v obdobných případech běžné.

Tato připomínka je zásadní.

12.K § 48 odst. 5

Požadujeme doplnit předkládané znění následovně. Doplnění je zvýrazněno tučným písmem.

Návrh nového znění:

(5) Peněžní prostředky, které tvoří rezervu, mohou být použity pouze za účelem zajištění kolektivního plnění povinností výrobců, s nimiž provozovatel kolektivního systému uzavřel smlouvu o kolektivním plnění, **včetně úhrady nákladů na splnění povinností zpětného převzetí odpadu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího přepravu odpadů³⁶⁾ a nahrazení plnění výstavci finanční záruky poskytnuté k zajištění těchto povinností.** Peněžní prostředky rezervy nejsou součástí majetkové podstaty provozovatele kolektivního systému podle zákona upravujícího úpadek a způsoby jeho řešení a nelze je postihnout výkonem rozhodnutí a exekucí. Provozovatel kolektivního systému je povinen držet rezervu nepřetržitě na zvláštním vázaném účtu a stav rezervy kdykoli na žádost bezodkladně prokázat ministerstvu, včetně prokázání účelu použití peněžních prostředků, které tvoří rezervu v případě jejich použití. **Provozovatel kolektivního systému je dále povinen vést evidenci o výši rezervy, ze které bude patrný způsob tvorby rezervy a případy jejího čerpání. Provozovatel kolektivního systému nesmí pro tvorbu či doplnění rezervy použít externí financování.**

³⁶⁾ Čl. 6 a čl. 22 až 25 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o přepravě odpadů.

Čl. 7 a čl. 22 až 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2024/1157 ze dne 11. dubna 2024 o přepravě odpadů, o změně nařízení (EU) č. 1257/2013 a (EU) 2020/1056 a o zrušení nařízení (ES) č. 1013/2006.“

Odůvodnění:

Ustanovení by mělo být dále zpřesněno tak, že provozovatel kolektivního systému (KS) je povinen vést písemnou evidenci o stavu rezervy včetně evidence jejího tvoření a čerpání, která bude přezkoumatelná.

Mají-li být zajištěna rovná pravidla pro všechny KS, je kromě již navržené úpravy, nutné dále rovněž stanovit, že provozovatel KS není oprávněn rezervu tvořit za pomoci externího financování, protože tím by docházelo k situacím, kdy KS rezervu fakticky netvoří a pouze za účelem formálního splnění povinnosti mít rezervu využije krátkodobý úvěr. Zároveň by se v takovém případě KS za účelem tvorby rezervy významně zadlužil, což jde proti smyslu tvorby rezervy a výrazně by to rovněž snížilo jeho schopnost plnit povinnosti dle zákona ZVUŽ.

Na území České republiky („ČR“) aktuálně není dostatek kapacit v zařízeních pro využití odpadu a velké množství výrobků s ukončenou životností je nutné za účelem jejich využití vyvážet mimo ČR, zejména do zařízení v sousedních zemích. Uvedený problém je významný zejména pro oblast zajištění využití odpadních baterií, u nichž je v podstatě nutností vyvážet odpadní baterie za účelem využití do zahraničí, jelikož na území ČR nelze využití zajistit u řady chemických typů odpadních baterií. Obdobný problém ale existuje i u některých druhů nebo součástí jiných výrobků s ukončenou životností (např. CRT obrazovky) a v případě výpadku některé zpracovatelské kapacity (např. kvůli požáru) může postihnout kterýkoliv druh výrobku s ukončenou životností. Uvedené ohrožuje plnění základních povinností kolektivních systémů.

Za účelem využití musí být do zahraničí vyváženy téměř veškeré typy odpadních baterií, jak jsou uvedeny v tabulce níže (viz tabulka č. 1).

Pb akumulátory	Kovohutě Příbram	Dostatečná kapacita v ČR
Zn a alkalické baterie	Kovohutě Příbram	Nedostatečná kapacita – pokrývá pouze 1/3 potřeb ČR
NiCd průmyslové	Nimetal	Dostatečná kapacita v ČR
NiCd přenosné	-	Nulová kapacita v ČR
NiMH přenosné i průmyslové		Nulová kapacita v ČR
Lithiové primární		Nulová kapacita v ČR
Li-Ion akumulátory	Kovohutě Příbram	Velice nízká kapacita do 200 t/rok, nepokrývá LFP podtyp

Navržená úprava umožňuje použít finanční prostředky představující rezervu dle § 48 jako určitou jistotu pro banky poskytující finanční záruky v případě vývozu výrobků s ukončenou životností do zahraničí za účelem jejich využití, respektive, aby byla odstraněna veškerá pochybnost, zda je tento způsob použití rezervy souladný se zákonem. V rámci navrženého ustanovení nemůže mít banka pochybnost o tom, že finanční prostředky tvořící rezervu lze využít i v případě jejího plnění dle poskytnuté finanční záruky, a proto bude možné ze strany banky poskytnout finanční záruku pouze na základě prokázání držení stanovené rezervy provozovatelem kolektivního systému.

Tato připomínka je zásadní.

13. K § 48

Navrhujeme v § 48 doplnit odstavce 7 a 8, které znějí:

„(7) Ministerstvo udělí do 30 dní na základě žádosti provozovatele kolektivního systému souhlas k čerpání peněžních prostředků ze zvláštního vázaného účtu podle odst. 1, pokud provozovatel kolektivního systému prokáže, že výše rezervy nadále odpovídá podmínkám její tvorby.

(8) Ministerstvo stanoví vyhláškou formulář pro podání žádosti o souhlas k čerpání peněžních prostředků ze zvláštního vázaného účtu.“

Odůvodnění:

Navrhovaná úprava narovnává podmínky v oblasti tvorby a čerpání rezerv. Zároveň posiluje právní jistotu provozovatelů kolektivních systémů a výrobců při nakládání s prostředky rezervy.

Tato připomínka je zásadní.

14. K § 53 odst. 1 – ověřování údajů

Navrhujeme za slovo „závěrku“ doplnit slova „a případně výroční zprávu“.

Návrh nového znění:

(1) Provozovatel kolektivního systému je povinen mít řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku **a případně výroční zprávu** ověřenou auditorem.

Odůvodnění:

Navrhujeme úpravu za účelem zvýšení právní jistoty ohledně povinnosti ověřování údajů.

Tato připomínka je zásadní.

15. K § 56 odst. 4

Požadujeme zásadním způsobem odstavec 4 přeformulovat či ho bez náhrady vypustit.

Odůvodnění:

Zvolenou právní konstrukci označení nároku výrobce jako nároku z titulu náhrady škody lze považovat za právně zcela nevhodnou. Z navrženého ustanovení není zřejmé, zda má být formulována nová skutková podstata náhrady škody vedle skutkových podstat upravených občanským zákoníkem. Není ani zřejmé, zda je zde dána objektivní odpovědnost škůdce.

V případě kolektivních systémů pro plnění povinností provozovatelů solárních elektráren jsou finanční prostředky předem alokovány u provozovatele kolektivního systému. Judikaturou bylo dovozeno, že v případě ukončení smlouvy o kolektivním plnění má provozovatel solární elektrárny pohledávku vůči provozovateli kolektivního systému ve výši odpovídající nespotřebované výši jím uhrazených finančních prostředků.

Nad uvedené je z § 56 odst. 1 až 3 zřejmé, že finanční prostředky mají být dále využity pro plnění povinností výrobců dle zákona a případně převedeny jinému provozovateli kolektivního systému. Tuto skutečnost navržené pravidlo nereflektuje, když zakládá výrobcí obecný nárok na náhradu škody. V takovém případě by mohl výrobce úspěšně náhradu škody vymoci, nebyl by povinen finanční prostředky užít na splnění svých povinností stanovených zákonem a kolektivní plnění povinností výrobců by mohlo být ohroženo.

Obecně je nevhodné, aby zákon předpokládal, že to mají být výrobci, kteří se mají samostatně domáhat uhrazených a nevyužitých finančních prostředků. Z povahy situace, kdy dojde k odebrání oprávnění k provozování kolektivního systému, je zřejmé, že rozdělení nevyčerpaných prostředků získaných z příspěvků musí proběhnout centrálně a na základě rozhodnutí konkrétního odpovědného orgánu. Kdyby každý výrobce

(provozovatele solární elektrárny) měl individuálně žalovat svůj nárok, zatíží to jak soudní systém, tak samotné výrobce (provozovatele solární elektrárny), a bude hrozit, že vypořádání nároků jednotlivých výrobců a provozovatelů solárních elektráren bude velmi nerovnoměrné a tudíž nespravedlivé.

Je proto namístě, aby o nevyčerpaných prostředcích provozovatele kolektivního systému, jehož oprávnění zaniklo, rozhodl buď:

(i). insolvenční soud, pokud bude provozovatel kolektivního systému v úpadku; výplata prostředků z insolvenční podstaty by pak měla být provedena přímo ve prospěch „nových“ kolektivních systémů, do kterých se výrobci či provozovatelé solárních elektráren zapojí, anebo

(ii). MŽP, pokud bude provozovatel kolektivního systému v úpadku; MŽP by pak v zákoně mělo získat oprávnění k tomu, aby získalo potřebné údaje od provozovatele kolektivního systému i od výrobců (provozovatelů solárních elektráren), aby o věci mohlo rozhodnout.

Tato připomínka je zásadní.

16. K 59 odst. 2 – určení účelu použití

U navrhovaného nového odstavce 2 navrhujeme vypustit slova „nebo neexistuje průvodní dokumentace, která stanoví účel použití elektrozařízení“.

Návrh nového znění:

(2) V případě pochybností o zařazení elektrozařízení do skupin je rozhodující, pro jaký účel použití je elektrozařízení určeno nebo pro jaký účel je obdobné elektrozařízení obvykle určeno, jestliže účel použití nelze určit ~~nebo neexistuje průvodní dokumentace, která stanoví účel použití elektrozařízení.~~

Odůvodnění:

V daném případě je navrhovaný text zavádějící a nadbytečný. Je jedno, jaké jsou důvody nemožnosti určit účel použití. Navrhovaný text evokuje, že je legální, aby neexistovala průvodní dokumentace, což není pravdou.

Tato připomínka je zásadní.

17.K § 65 odst. 2, písm. a), odst. 3

Navrhujeme vypustit slova „v městském obvodě nebo městské části“.

Návrh nového znění:

a) v každé obci, ~~městském obvodě nebo městské části~~ s počtem více než 2 000 obyvatel, a to pro každou skupinu elektrozařízení podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu, ve které uvádí elektrozařízení na trh,

(3)..... v každé obci, ~~městském obvodě nebo městské části~~ s počtem více než 10 000 obyvatel, ve kterých se nachází alespoň jedna solární elektrárna s celkovým instalovaným výkonem do 30 kWp.

Odůvodnění:

Informace o počtu obyvatel městských částí jsou dostupné pouze jednou za 10 let při sčítání. V obcích mají občané možnost využít sběrné sítě, tak jak ji stanoví obec.

Tato připomínka je zásadní.

18. K § 65 odst. 4, § 140 odst. 7 (novelizační body 45 a 118)

Požadujeme novelizační body 45 a 118 upravit tak, aby byla provozovateli kolektivního systému zachována stávající možnost využít existující sítě míst zpětného odběru a současně dána možnost provádět zpětný odběr prostřednictvím individuálních svozů.

Odůvodnění:

Umožní-li zákon obě možnosti, bude provozovatel kolektivního systému schopen v konkrétních případech vyhodnotit, kdy je individuální svoz ekonomicky výhodný. Dojde tak k eliminaci nežádoucích individuálních svozů v případech, kdy to není ekonomicky obhajitelné. Nadále bude možné v případě nižšího počtu panelů odkázat provozovatele solární elektrárny na příslušné místo zpětného odběru, kde bude tento provozovatel moci odpadní solární panely odevzdat. Využití míst zpětného odběru je vhodné umožnit i pro instalace o vyšším instalovaném výkonu než 30 kWp v případě menšího počtu panelů, jejichž zpětný odběr je žádán. Díky zajištění individuálních svozů není třeba trvat na požadavku dostatečné četnosti a dostupnosti míst zpětného odběru. Navržené řešení umožní provozovateli kolektivního systému dle konkrétních okolností vyhodnotit nejefektivnější provedení zpětného odběru. Bude tak možné předcházet negativnímu nárůstu nákladů individuálních svozů, což by nebylo umožněno v případě stanovení povinnosti zajistit individuální svoz vždy dle požadavku provozovatele solární elektrárny. V praxi již nyní individuální svozy fungují – typicky tam, kde dochází k retrofitu velké solární elektrárny. Provozovatel kolektivního systému v těchto případech zajistí dopravu panelů k recyklaci přímo z místa elektrárny, ani není využíván sběrný dvůr. Při předání velkého množství panelů se jedná o nejefektivnější řešení pro obě strany.

Tato připomínka je zásadní.

19. K § 69 odst. 2, písm. c)

Požadujeme upravit následujícím způsobem.

Návrh nového znění:

c) zajistit ověření plnění povinnosti podle písmene b) odborně způsobilou třetí osobou, která je držitelem akreditace vydané Českým institutem pro akreditaci podle technických norem stanovených vyhláškou ministerstva, a na vyzvání předložit ministerstvu písemnou zprávu o tomto ověření, která nebude starší než **dvou** let; ověření zpracovatel zajistí nejpozději do 24 měsíců ode dne zahájení provozu zařízení ke zpracování odpadních elektrozařízení,

Odůvodnění:

Ověření podle normy CENELEC probíhá každé 2 roky. Za účelem zvýšení právní jistoty navrhuje proto sjednotit úpravu podle této normy.

Tato připomínka je zásadní.

20. K §72 odst. 1

Požadujeme upravit odstavec 1 následovně.

Návrh nového znění:

(1) Pro solární panely uvedené na trh do dne 1. ledna 2013 zajistí předání ke zpracování, využití a odstranění odpadních solárních panelů provozovatel solární elektrárny, jejíž jsou solární panely součástí, prostřednictvím provozovatele kolektivního systému, který je k zajišťování plnění těchto povinností oprávněn. Splnění těchto povinností zajistí provozovatel solární elektrárny prostřednictvím příspěvků k těmto účelům uhrazeným, na základě smlouvy uzavřené s provozovatelem kolektivního systému. **Provozovatel solární elektrárny, kterému zanikla licence na výrobu elektřiny nebo který pozbyl vlastnické právo k solárním panelům, k nimž se vztahovala smlouva podle předchozí věty, je se souhlasem provozovatele kolektivního systému oprávněn postoupit tuto smlouvu nebo její část na nového držitele licence nebo na nabyvatele těchto solárních panelů, a to v rozsahu odpovídajícím zajištění povinností k solárním panelům, jichž se změna držitele licence nebo změna vlastníka týká.**

Odůvodnění:

Navrhuje se, aby provozovatelé solárních elektráren, jejichž součástí jsou solární panely uvedené na trh do 1. ledna 2013, kteří ukončí svou činnost, zruší své licence, a solární panely převedou na třetí osobu, která není provozovatelem solární elektrárny, mohli na nového nabyvatele solárních panelů převést i práva a povinnosti ze smlouvy o kolektivním plnění. Postoupení smlouvy představuje standardní institut upravený v občanském zákoníku (§ 1895 a násl.).

Současná právní úprava neumožňuje postoupení smlouvy na třetí osobu, která není provozovatelem solární elektrárny.

V praxi se nastávají případy, kdy provozovatelé solárních elektráren, jejichž součástí jsou solární panely uvedené na trh do 1. ledna 2013, ukončují činnost a ruší své licence, přičemž solární panely převádějí na třetí osoby, které často nejsou provozovateli solárních elektráren.

V této situaci dochází k patové situaci, kdy smlouvu o kolektivním plnění nemůže původní provozovatel solární elektrárny ukončit, ani ji nemůže převést na nového vlastníka solárních panelů, neboť nový vlastník není provozovatelem solární elektrárny. Tato situace brání např. likvidaci obchodní společnosti původního provozovatele solární elektrárny.

Zákon by měl umožnit postoupení smlouvy o kolektivním plnění na třetí osobu, která není provozovatelem solární elektrárny, pokud kolektivnímu systému již byl uhrazen příslušný recyklační příspěvek.

Tato připomínka je zásadní.

21. K § 72 odst. 2

Požadujeme v § 72 za odstavec 2 vložit odstavec 3 v následujícím znění.

Návrh nového znění:

(3) Provozovatel kolektivního systému zajišťujícího plnění provozovatelů solárních elektráren, jejichž součástí jsou solární panely uvedené na trh do 1. ledna 2013, je oprávněn navázat okamžik nabytí účinnosti smlouvy o kolektivním plnění uzavřené s provozovatelem solární elektrárny na úhradu nebo převedení příspěvků v rozsahu odpovídající převzatým povinnostem.

Další odstavce budou přecíslovány.

Odůvodnění:

Vzhledem k aktuální kauze týkající se insolvenčního řízení vedeného proti kolektivnímu systému XSOLAR REUSE SYSTÉM a.s. (dříve REMA PV Systém, a.s.) je nutné nastavit systém pro přechody provozovatelů solárních elektráren, jejichž součástí jsou solární panely uvedené na trh do 1. ledna 2013, k jinému kolektivnímu systému. Kolektivní systém pro historické solární panely je založen na tzv. zálohovém principu. To znamená, že všechny prostředky k zajištění budoucího nakládání s historickými solárními panely měly být provozovateli solárních elektráren zaplacený nejpozději do 1. ledna 2019. Přechází-li provozovatel solární elektrárny, jejíž součástí jsou solární panely uvedené na trh do 1. ledna 2013, z jakéhokoli důvodu k jinému kolektivnímu systému, je provozovatel původního kolektivního systému v souladu se ZVUŽ povinen převést prostředky novému kolektivnímu systému.

ZVUŽ však nepamatuje na situaci, pokud provozovatel původního kolektivního systému z různých důvodů novému kolektivnímu systému prostředky nepřevéde. Zajisté není spravedlivé, aby nový kolektivní systém financoval nakládání s odpadními solárními panely příslušného provozovatele elektrárny, aniž by mu byly zaplacený příslušné příspěvky. V opačném případě by provozovatel nového kolektivního systému musel nakládání s odpadními solárními panely financovat z příspěvků jiných provozovatelů solárních elektráren, což je nežádoucí stav.

Jeví se tedy logické, aby bylo provozovatelům kolektivních systémů umožněno účinnost smlouvy o kolektivním plnění navázat až na okamžik, kdy mu budou uhrazeny (nebo převedeny) příspěvky ve výši odpovídající převzatým povinnostem.

Dle stanoviska MŽP může provozovatel kolektivního systému, k němuž provozovatel solární elektrárny přešel, po provozovateli solární elektrárny požadovat opětovné zaplacení příspěvků, pokud původní kolektivní systém příspěvky nepřevédl. Pro účinnost smlouvy o kolektivním plnění uzavřené s novým provozovatelem kolektivního systému je pak dle navrhovaného novelizačního bodu nerozhodné, zda prostředky převede původní kolektivní systém, nebo je opětovně zaplatí provozovatel solární elektrárny.

Tato připomínka je zásadní.

22. K § 79 odst. 1, písm. a)

Požadujeme vypustit slova „v městském obvodě nebo městské části“.

Návrh nového znění:

a) každé obci, městském obvodě nebo městské části s počtem více než 1 500 obyvatel,

Odůvodnění:

Informace o počtu obyvatel městských částí jsou dostupné pouze jednou za 10 let při sčítání. V obcích mají občané možnost využít sběrné sítě, tak jak ji stanoví obec.

Tato připomínka je zásadní.

23. K § 79 odst. 5

V nově navrhovaném odstavci pátém navrhuje za slovo „přiloženými“ vložit slova „nebo jinými volně loženými“.

Návrh nového znění:

(5) Provozovatel kolektivního systému výrobců baterií uzavře s provozovateli kolektivních systémů výrobců elektrozařízení smlouvy, jejichž předmětem je spolupráce při zajištění plnění povinností výrobců elektrozařízení se zabudovanými nebo přiloženými **nebo jinými volně loženými** bateriemi, stanovených pro zpětný odběr, zpracování a recyklaci odpadních baterií. Tuto smlouvu uzavře s každým provozovatelem kolektivního systému výrobců elektrozařízení, který o uzavření smlouvy projeví zájem a nemá vůči němu nesplněné splatné dluhy, a to za stejných podmínek jako s ostatními provozovateli kolektivních systémů.

Odůvodnění:

V praxi se ukazuje, že je nutné přesně specifikovat možnosti distribuce baterií, aby byly vytvořeny podmínky k dodržování povinností stanovených zákonem.

Tato připomínka je zásadní.

24. K § 80 věta druhá a třetí

Požadujeme vypustit větu druhou a třetí.

Návrh nového znění:

Podnikatel, který uvádí do oběhu baterie jejich dodáním prostřednictvím prostředků komunikace na dálku³⁾ přímo konečným uživatelům, je povinen zajistit na vlastní náklady zpětný odběr těchto odpadních baterií od konečného uživatele podle přímo použitelného předpisu Evropské unie²⁾. ~~Za tímto účelem je tento podnikatel povinen uzavřít smlouvu s provozovatelem kolektivního systému. Pro provozovatele kolektivního systému a uzavírané smlouvy se použijí § 44 odst. 2 a 3 obdobně.~~

Odůvodnění:

Navrhované ustanovení jde dalece nad rámec Nařízení, kteréžto neobsahuje žádnou povinnost pro to, aby distributoři museli být účastníky kolektivního systému. Povinnost uzavření smlouvy je navíc stanovena pro všechny distributory, a to bez jakéhokoli ohledu na to, jaký typ baterie do oběhu uvádí, zda uvádí baterie do oběhu prostřednictvím prostředků komunikace na dálku a zároveň ve svých provozovnách (prodejnách), či pouze prostřednictvím prostředků komunikace na dálku.

Máme za to, že se jedná o opatření diskriminační, jelikož nutí do zapojení do KS pouze ty hospodářské subjekty, které své zboží prodávají prostřednictvím prostředků komunikace na dálku, přičemž je naprosto lhostejné, zda např. mají vedle toho síť prodejen, jejichž prostřednictvím by mohli zpětný odběr baterií velice snadno (a bez větších ekonomických dopadů) zajistit.

Tato připomínka je zásadní.

25. K § 82

Požadujeme zrušit celý paragraf.

Odůvodnění:

Viditelné účtování nákladů na zpětný odběr dává paradoxně smysl pouze pro přenosné baterie, jakožto rychloobrátkového zboží, kterého se konečný uživatel běžně zbavuje. Zde může mít informace o „předplaceném zpětném odběru“ pozitivní efekt na motivaci odevzdat baterie v místě zpětného odběru. U ostatních typů baterií je mj. díky specifické instalaci nebo použití, pro běžného konečného uživatele obtížné s bateriemi jakkoliv manipulovat (např. s ohledem na hmotnost) a je mizivá šance, že by tyto baterie konečný uživatel sám běžně odevzdával na místě zpětného odběru. Současně u některých typů baterií, např. u baterií elektrických vozidel, jsou v tuto chvíli náklady velmi vysoké (i nižší desítky tisíc korun dle typu), což by mohlo vést až k situaci, kdy nebudou odevzdány na místo k tomu určené, a nedojde k řádné recyklaci, protože vlastník použité baterie bude chtít získat alespoň část „vynaložených“ peněz zpět. U některých typů použitých baterií (především na bázi olova) je dokonce pozitivní výkupní cena a nevzniká tak žádný náklad, který by se měl promítnout na fakturu. Samozřejmě je třeba zabezpečit, aby konečný uživatel byl informován, kam baterie předat a že mu nebudou účtovány žádné dodatečné náklady a na to by měl být kladen největší důraz.

Tato připomínka je zásadní.

26. K § 142 odst. 2 a 4 (novelizační body 119 a 120)

Požadujeme novelizační body bez náhrady vypustit.

Odůvodnění:

Navržená úprava je v rozporu s platným zněním Legislativních pravidel vlády. Podle čl. 55 odst. 5 Legislativních pravidel vlády se přechodná ustanovení zpravidla nenovelizují. Toto pravidlo se v případě zákona č. 542/2020 Sb. plně uplatní, neboť přechodná ustanovení tohoto zákona jsou již nyní značně nepřehledná a někdy i obtížně srozumitelná.

Jestliže předkladatel zamýšlí stanovit nová pravidla pro kolektivní systémy pro solární panely uvedené na trh do dne 1. ledna 2013, například v oblasti kontroly či odebrání oprávnění, je nezbytné, aby tuto úpravu předkladatel komplexně zakotvil do platného znění zákona, nikoliv do původních přechodných ustanovení. Je však diskutabilní, zda je takovouto rozsáhlejší úpravu namísto vkládat do této harmonizační novely. Bude totiž nezbytné zohlednit speciální aspekty právního režimu kolektivních systémů pro solární panely uvedené na trh do dne 1. ledna 2013 a zároveň řešit i příslušná přechodná ustanovení novely. Například, v souvislosti s nově zvažovanou možností MŽP zrušit oprávnění k provozování kolektivního systému pro případ závažného porušení povinností by mělo být do přechodných ustanovení novely jasně zakotveno, že k takovému zrušení

může dojít pouze v souvislosti se závažným porušením povinností, jehož se provozovatel kolektivního systému dopustil po nabytí účinnosti novely.

Tato připomínka je zásadní.

DOPORUČUJÍCÍ PŘIPOMÍNKY

27. K § 127 odst. 1, písm. h) a v § 134a (v nadpisu i textu)

Zde je chybně uveden název instituce, resp. je přehozený slovosled. Správný název úřadu je „Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví“.

Tato připomínka je doporučující.

28. K § 131a odst. 1 je uveden text: „Představuje riziko pro zdraví a bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí, uloží opatření k nápravě pod § 6 zákona o dozoru nad trhem s výrobky.“ **Máme za to, že v textu má být uvedeno „podle § 6“.**

Tato připomínka je doporučující.

29. K § 131a odst. 4 je uveden text: „Je-li členským státem nebo Komisí předložena námitka vůči přijatému opatření k nápravě podle odstavce 2 a Komise rozhodne o tom, že uložené opatření k nápravě není opodstatněné, Česká obchodní inspekce dozoru uložené opatření k nápravě zruší.“ **Máme za to, že slovo „dozoru“ je v textu nadbytečné**, případně chybí nějaké další upřesnění, např. „orgánem dozoru“.

Tato připomínka je doporučující.

30. K přechodnému ustanovení

Doporučujeme stanovení přechodné ustanovení pro nápravu zápisů do Seznamu výrobců, které dle dosavadní legislativy proběhly, přestože zapisování nesplnili zákonné povinnosti.

Tato připomínka je doporučující.

DOPORUČUJÍCÍ PŘIPOMÍNKY K DŮVODOVÉ ZPRÁVĚ

31. K bodu 17

Je uvedeno, že stávající náklady na zpětný odběr baterií by činily cca 918 mil. Kč. Tato částka se zdá být příliš vysoká na to, aby šlo pouze o zpětný odběr, nicméně z kontextu lze předpokládat, že má patrně jít o náklady spojené nejen se zpětným odběrem, ale i (řádnou) recyklací samotných baterií.

Doporučujeme tedy doplnění textu důvodové zprávy.

Tato připomínka je doporučující.

32. K bodu 45

- a) V úvodu odůvodnění k bodu č. 45 je uvedeno, že tento souvisí s bodem č. 119. Bod č. 45 přitom staví na jisto, že ve vztahu k „historickým solárním panelům“ nevzniká povinnost budovat sběrnou síť. Bod č. 119 odůvodňuje legislativní změnu, která nastavuje pravidlo, že na kolektivní systémy, které fungují v režimu výjimky § 142 odst. 1, se při kontrole nahlíží jako na „standardního“ provozovatele kolektivního systému. Dle našeho názoru věcná souvislost mezi těmito body není zřejmá, doporučovali bychom proto konstatování o souvislosti bodu č. 45 a 119 vypustit.
- b) Doporučujeme sjednocení terminologie. Na začátku textu jsou solární panely uvedené na trh do dne 1. 1. 2013 nazývány „historickými“, ale dále v textu, např. na konci str. 28 je uvedeno označení „staré“ panely. Doporučujeme použití jednoho termínu, byť je z kontextu zjevné, co se tím myslí a nemá to vliv na pochopení smyslu odůvodnění.

Tato připomínka je doporučující.